A°. 1856. N°. 245.

Opregte Vrijdagsche HAARLEMSCHE COURANT van 17 October.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en F'es dagen, uitgegeven. — Prijs *f* 5 in de drie maanden.

WEENEN, 13 October.

De minister van Financien, de heer *v. Bruck*, is naar Ischl vertrokken, en dit vertrek is niet onopgemerkt gebleven. Bij het onderzoek der rekeningen van het bestuur van het leger is bevonden, dat men de raming der uitgaven verre heeft overschreden. De minister heeft zich daarover beklaagd, op grond, dat de geldmiddelen dergelijke onregelmatigheid niet kunnen lijden, en heeft verlangd, dat het geldelijk beheer van het leger meer in dadelijk verband zoude worden gebragt met dat der algemeene geldmiddelen. Aan dit verlangen is niet voldaan, en dit heeft, naar men verzekert, aanleiding gegeven tot het besluit van den minister om Z. M. den Keizer zijn ontslag aantebieden. Eene tweede aanleiding tot misnoegen moet bij den minister worden gezocht in de omstandigheid, dat hij eene geheele reorganisatie van zijn departement heeft ontworpen, bij welke het personeel zou worden ingekort, maar beter betaald, en dat dit ontwerp door den Rijksraad is verworpen.

BERLIJN, 14 October.

Zondag is de Koning tegenwoordig geweest bij de inwijding van de nieuw gebouwde Andreas-kerk, op het Stralauer-plein, niet verre van de station van den Silezischen-spoorweg. Men heeft bij den bouw van deze voor de evangelische Godsdienst bestemde kerk de voorkeur gegeven aan den rond-bogen-stijl, boven de spitsbogen, als meer passende voor de in de kerk te verrigten dienst.

Prins *Frederik Wilhelm* vertrekt tegen het midden van November naar Engeland, ten einde den geboortedag van Prinses *Victoria* te helpen vieren, en zal dan tot Kerstijd aldaar verblijven.

— Na eene zitting van den ministerraad te hebben bijgewoond, heeft de presiderende minister eene conferentie gehad met den deenschen gezant over den Sondtol. In eene der eerstvolgende zittingen van den ministerraad zal de vraag worden overwogen, in hoeverre de bezoldiging van sommige ambtenaren zal behooren te worden verhoogd, in verhouding tot de duurte der levensmiddelen en andere behoeften. De gevoelens deswegens verschillen van 10 tot 17 ten honderd.

— Hetgeen verbreid is van een gehoor, 't welk de Koning, in 't zuiden van Duitschland, zou hebben verleend aan koningsgezinden van Neufchâtel, wordt hier ter stede stellig tegengesproken.

PARIJS, 14 October.

In het dagblad *l'Univers* wordt heden een zeer merkwaardig betoog gevonden over de verpligting der Katholieken om de Regeringen te ondersteunen. Het genoemde ultramontaansche hoofdorgaan komt er onbewimpeld voor uit, dat de ware Katholiek elke Regering welke God hem zendt, aanneemt en ondersteunt, mits deze in den geest der Kerk werkzaam is: — dat de Kerk van hare zijde niets anders verlangt, dan dat de Regering (deze op zich zelve beschouwd) *wettig* of *legitiem* is, wat haren oorsprong aangaat, en *regtvaardig*, voor zoover zij zich belast met de uitoefening van het gezag. Is aan deze vereischten voldaan, dan is het eene geheel onverschillige zaak, of de Regering, wat den vorm aangaat, monarchaal, parlementair of republikeinsch is.

Maar, en hier komt het hoofdzakelijk op aan, wie is de bevoegde beoordeelaar der *legitimiteit* en der *regtvaardigheid* eener Regering? Aan bijzondere personen kan eenige vrijheid worden gelaten om in dezen voor hun gevoelen uittekomen, maar de eindbeslissing behoort alleen tot de bevoegdheid der Kerk. De Katholiek mag geen ander gevoelen hebben, en onderwerpt zich aan het oordeel der Kerk omtrent hetgeen deze gelooft, duldt of verwerpt. Hij zet alle staatkundige beginselen ter zijde, geeft geenszins de voorkeur aan dezen regeringsvorm boven genen, modat hij bereid is om zich met elke Regering te vereenigen, *mits zij slechts gunstig gestemd is ten aanzien van de Kerk.*

Deze verklaring wordt door het dagblad *l'Univers* medegedeeld, ter zake van een geschil tusschen het legitimistische hoofd-orgaan *l'Union* en een der departementale ultramontaansche dagbladen. Dezelve is oorspronkelijk ontleend aan de bekende italiaansche clericale dagbladen *Civilta Cattolica* en *Armonia*, en wordt nu door de schrijvers en bestuurders van *l'Univers* als het eenige ware beginsel aangenomen.

Het slot van het in *l'Univers* medegedeelde betoog, 't welk mede de strekking heeft om aantetoonen dat er een zeer groot onderscheid bestaat tusschen *wettigheid* [légitimité] en *wettelijkheid* [légalité], luidt aldus:

„Zonder eenigen twijfel zal het dagblad *l'Union* het vreemd vinden, dat het sardinische orgaan *Armonia*, 't welk beweert, dat de Kerk eischt, dat eene Regering *wettig* of *legitiem* zij in haren oorsprong, aan bijzondere personen het regt ontzegt om over de legitimiteit van het gezag te oordeelen. De reden daarvan moet worden gezocht in de omstandigheid, dat *l'Union* het woord *legitimiteit* in eenen anderen zin opvat, dan het dagblad *Armonia*. Voor het eerstgenoemde dagblad is de legitimiteit niets anders dan de materiële toepassing der wetten van gezags-overgang in eenige maatschappij. Voor het sardinische orgaan daarentegen is deze geheel menschelijke en zuiver positive wets-toepassing niets anders dan een vraagstuk van *wettelijkheid* of *legaliteit*. De *legitimiteit* kan, zooals zulks gewoonlijk gaat, wel voortvloeijen uit deze soort van wetstoepassing, maar het komt ook somwijlen voor, dat zij het gevolg is van eene natuurlijke wet, die oneindig hooger staat dan de geschrevene of niet geschrevene menschelijke wet, — dat zij onmiddelijk in verband staat met de behoefte der maatschappij om behoorlijk bestuurd te worden; eene behoefte, die zoo dringend is voor het behoud van het leven en de bezittingen der bijzondere burgers, dat het gezag de eigendom wordt van hen, die het opheft als het gevallen is; *eigendom* namelijk in dien zin, dat hij, die dat gezag bezit, het regt heeft om hetzelve uitteoefenen, met uitsluiting van elk ander, zoolang het in het belang is van de welvaart en de veiligheid der maatschappij, dat hij het behoudt. Dat de schrijvers van *l'Union* toch voor alles in het oog houden, dat geene menschelijke wet wordt gevonden, die niet aan uitzonderingen is onderworpen, even als de Voorzienigheid somwijlen de werking der goddelijke wetten schorst: — dat zoowel wat de menschelijke, als wat de goddelijke wetten aangaat, de uitzondering evenzeer als de regelmatige toepassing *legitiem* kan zijn. Maar het is juist over dit punt van *legitimiteit*, dat bijzondere personen zich met omzigtigheid moeten uitlaten, 't zij om goedtekeuren, 't zij om te veroordeelen, en het best voor hen is het, zich te vereenigen met het oordeel, 't welk daarover wordt uitgebragt door de Kerk, als deze zich verklaart door de gemeenschappelijke stem der ware Christenen en der herders van de gemeente.

Naar men van goederhand meldt, is, sedert het ontstaan der kerkelijke twisten, het aantal der personen, die op het dagblad *l'Univers* geabonneerd zijn, nagenoeg verdubbeld.

Terwijl het vroeger hier ter stede, bijna nergens werd gezien, wordt het thans gevonden in alle stations-gebouwen, in koffijhuizen en andere openbare plaatsen. Een bankier, behoorende tot de ijverigste aanhangers der clericale partij, zou voor den eigendom van dit blad eene zeer aanzienlijke som hebben geboden.

PARIJS, 15 October.

De berigten, welke men heden uit Madrid heeft ontvangen, zijn van den 11den October, en alzoo van den dag vóór het begin van de ministeriële crisis. Noch de dagbladen, noch de gewone correspondentie behelzen iets van eenig belang, waaruit men thans reeds zou kunnen afleiden, wat aanleiding heeft gegeven tot het aftreden van den maarschalk *O'Donnell* en diens vervanging door den maarschalk *Narvaez*.

Zooals bekend is, zijn de kinderen van Don *Francesco de Paula* onderling zeer verdeeld over de wijze, waarop de vaderlijke nalatenschap wordt beheerd. De zusters van de Koningin van Spanje en hare echtgenooten hebben zich alle aan de liberale partij aangesloten en, zoo als in der tijd is medegedeeld, last bekomen om zich uit Madrid te verwijderen. De maarschalk *Narvaez* is, naar men meldt, op het punt geweest om terstond na zijne aankomst in Madrid den heer *Gue y Rente*, die met eene der zusters van den Koning is gehuwd, ten tweegevecht uittedagen, ter zake van de honende wijze, waarop hij zich eenigen tijd geleden als afgevaardigde in de Cortes-vergadering had uitgelaten over hem, *Narvaez*.

Naar luid eener telegrafische depeche van gisteren uit Madrid, is de heer *Leopold Cueto* benoemd tot ondersecretaris van Staat, en is de graaf *von Benckendorff*, de russische vertegenwoordiger, in de spaansche hoofdstad aangekomen.

— Omtrent Napels heeft men ook heden nog niets naders vernomen. Een dagblad verzekert, dat te Weenen depeches van den gezant *Martini* zijn ontvangen, die gunstig luiden. Volgens die depeches zou de Koning van Napels bereid zijn om zich in de aanstaande parijsche Conferentie te doen vertegenwoordigen, *ingeval hij daartoe werd uitgenoodigd.* In hoever deze opgaaf, die zoo lijnregt strijdt met hetgeen vroeger is vernomen, overeenkomstig is met de waarheid, zal later moeten blijken. Voorshands ontbreekt het niet aan personen, die het er voor houden, dat de genoemde Vorst aan de Conferente verlangt deeltenemen, maar dat vele mogendheden in de toelating van napelsche gevolmagtigden belangrijke bezwaren zien.

— De Keizer heeft heden, op de vlakte van St. Maur, de 2de en 3de divisien van het leger van Parijs, benevens 4 batterijen bespannen artillerie en 4 batterijen rijdende artillerie, in oogenschouw genomen. Z. M. heeft zich door de voorstad St. Antoine derwaarts begeven, en is allerwegen met vreugdebetooning ontvangen en begroet. — De troepen werden door den maarschalk *Magnan* gecommandeerd, en de Keizer heeft bij deze gelegenheid zoo welaan officieren, als aan onderofficieren en soldaten, onderscheidings-teekenen uitgereikt.

— De *Moniteur* meldt, dat Prinses *Mathilde*, de jongste dochter van Prins *Charles Bonaparte*, den 14den in den echt is vereenigd met Prins *Louis de Cambaceres*, achter-neef van den aartskanselier des Rijks en kleinzoon van den maarschalk *Davoust*, hertog *van Auerstadt*. De *Moniteur* doet opmerken, dat het juist vijftig jaren is geleden, dat de fransche troepen bij Auerstadt eene belangrijke overwinning hebben behaald.

LONDEN, 19 October ('s avonds).

De gewone parijsche berigtgever van het britsche ministeriële avondblad meldt het navolgende, ten aanzien van de aangelegenheden der Donau-vorstendommen:

„De fransche Regering heeft niet alleen verscheidene zeer ernstige nota's aan het oostenrijksche Bewind doen toekomen, maar de heer *de Bourqueney* (de fransche gezant te Weenen) heeft meermalen aan graaf *v. Buol* de hooggaande verwondering te kennen gegeven, met welke zijn Souverein de vertraging heeft vernomen, welke thans in de ontruiming der Donau-vorstendommen plaats heeft. Het antwoord van het oostenrijksche Bewind was als volgt: „De voorwaarden van het tractaat van Parijs zijn niet vervuld; de afstand van Bolgrad is een struikelblok voor de regeling van de grenzen van Bessarabie, en de aangelegenheid van het Slangen-eiland heeft nog geene officiële oplossing bekomen. De legers der bondgenooten hebben de Krim geheel en al ontruimd, derhalve berust de eenige waarborg, welke nog kan bestaan voor de volledige uitvoering van de bij het tractaat van Parijs vastgestelde voorwaarden, in de voortdurende bezetting der vorstendommen."

„Deze uitlegging van de zijde van Oostenrijk is door Engeland dadelijk bestreden. De schijnbaar vriendschappelijke mededeelingen, welke onder de hand aan het Kabinet van Parijs zijn gerigt, en de goede wil, welke in den beginne door de oostenrijksche Regering is betoond, met de tusschenkomst in de napelsche aangelegenheden, zijn bij den franschen minister van Buitenlandsche Zaken, den heer *Walewski*, niet zonder eenige uitwerking gebleven; maar niet, voor dat de oostenrijksche staatkunde in Konstantinopel eenigzins was ontmaskerd, ook ten aanzien van de vrije vaart op den Donau, heeft de fransche ambassadeur in Weenen last bekomen om bepaaldelijk op de ontruiming der vorstendommen aantedringen.

„Men gelooft thans, dat 'er een hechter verband tusschen Oostenrijk en de Porte bestaat, dan tot dusverre alhier (te Parijs) is vermoed. Men veronderstelt, dat de turksche Regering de voortdurende bezetting van de vorstendommen geenszins met leede oogen aanschouwt. In de eerste plaats kan dergelijke bezetting strekken tot het verwezenlijken van een wensch, welke zoowel door de Porte, als door Oostenrijk wordt gekoesterd, namelijk, het mislukken van de vereeniging der twee vorstendommen, en het behoud van het *status quo.* In de tweede plaats is de Porte niet ongenegen om eenigen naijver te verwekken onder de *drie* geallieerden van December, in de hoop daardoor de belangen van den een tegen die der andere te doen werken, en alzoo zich te ontslaan van de banden der bescherming en der ontwikkeling, met welke zij wordt bedreigd. Tot dus verre heeft de uitslag van den oosterschen oorlog gestrekt om de ondankbaarheid en de kwade trouw der volkeren te doen uitkomen; deze uitslag moet echter, in den tegenwoordigen stand der zaken, dienen om het verbond tusschen Frankrijk en Engeland meer en meer te versterken, want het is klaarblijkelijk, dat van de standvastigheid en de eerlijkheid van deze overeenstemming de vrede der wereld afhankelijk is."

— De ministeriële omwenteling in Spanje heeft op de britsche bewindslieden een onguustigen indruk gemaakt. Volgens het ministeriële avondblad wordt de ontwikkeling in Spanje vermoedelijk voor tien jaren daardoor belemmerd. Het lot van den maarschalk *O'Donnell* wordt in 't minst niet beklaagd, vermits deze als de eerste verrader van de constitutioneie orde van zaken daar te lande wordt beschouwd, en op zijne beurt door den maarschalk *Narvaez* is verdrongen, die waarschijnlijk het alleenheerschend gezag zal herstellen. Beiden (dus wordt deswegens aangemerkt) hebben op hun zwaard vertrouwd; welligt zal het volk, waarover op dergelijke wijze wordt beschikt, ook op het zwaard gaan vertrouwen, en dan kan het bestuur van den maarschalk *Narvaez* als een kaartenhuis ineenstorten.

LONDEN, 15 October.

Volgens een bijzonder berigt uit Bombay, 12 September, zou de naar Perzie bestemde expeditie, die destijds daar gereed gemaakt werd, bestaan uit ruim 5000 man, benevens 1000 zeelieden en mariniers. Deze troepen zouden naar de perzische golf overgebragt worden met 14 stoomschepen, waaronder sommige gewapend waren met vier 68 ponders, 10 zwaar gewapende kanonneerbooten, 4 schooners en 20 à 24 transportschepen. De s. b. n. *H. Leeke* zou denkelijk het bevel over de expeditie voeren, en het eiland Karrack vermoedelijk het eerst aangetast worden.

— Volgens brieven van de *Royal-Albert*, het vlaggeschip van den admiraal *Lyons*, van 2 October, maakte die bodem zich gereed om boven de Zuid-brug in den Gouden-hoorn (bij Konstantinopel) te overwinteren. De stoomschepen *Magicienne*, *Lynx* en *Weser* waren naar de Zwarte-zee teruggekeerd, omdat Rusland het tractaat van Parijs niet getrouw uitvoerde, en het stoomfregat *Vulture* zou spoedig derwaarts volgen.

— De correspondent der *Times* meldt uit Parijs, dat het *ultimatum* der fransche Regering verleden zaturdag naar Napels afgezonden is en, ten minste wat den vorm betreft, zeer gematigd luidt. Voorts wilde men weten, dat de bevelen voor het fransche eskader inhielden, dat hetzelve op de hoogte van Napels moest kruissen, maar op een afstand, ten einde de ontevredenen niet tot een opstand uittelokken en geene opschudding onder de bevolking te verwekken. De vloten zouden naar alle waarschijnlijkheid kort na de overgaaf van het ultimatum aankomen, en men twijfelde er niet aan, of de ambassadeurs zouden bevel bekomen om te vertrekken ingeval de Koning mogt blijven weigeren te voldoen aan de vorderingen der mogendheden. Volgens de laatste berigten uit Napels, volhardde Z. M. steeds in zijne weigering, en scheen hij ook geene woeling onder de bevolking te verwachten.

— De 3 pc. gecons. resc. daalden heden tot 91¼ à ⅛.

BRUSSEL, 15 October.

Heden voormiddag is Z. M. de Koning naar zijn landgoed in de Ardennes vertrokken. — Gisteren heeft hoogstdezelve op het paleis te Laeken den voorzitter van den Senaat, prins *de Ligne*, ontvangen, die Z. M. heeft vertegenwoordigd bij de krooning van Keizer *Alexander* II. te Moscou.

— Bij koninklijk besluit van 14 October is de minister van Oorlog gemagtigd om *ad interim* de betrekking van minister van Buitenlandsche Zaken te bekleeden, gedurende de afwezigheid van graaf *Vilain XIV*.

— De verkiezing van leden voor den gemeenteraad van Gend is thans afgeloopen en de vijf tot die betrekking benoemde burgers zijn allen erkende aanhangers van de liberale partij. De heer *Manilius* heeft, van de 1281 uitgebragte stemmen, niet minder dan 1241 op zijnen persoon vereenigd. De overige benoemden, allen candidaten der *liberaal-constitutionele-kiezersvereeniging*, hebben nagenoeg een gelijk aantal stemmen erlangd. De clericale partij heeft aan de stemming geen deelgenomen, waarschijnlijk in de overtuiging, dat zij in de gegevene omstandigheden geene kans had om hare candidaten verkozen te zien, en omdat zij het niet raadzaam achtte om openlijk eene zeer in het oogloopende nederlaag te ondergaan.

Het liberale te Gend uitkomende dagblad is, zoo als wel te naauwernood vermelding behoeft, opgetogen over de behaalde overwinning, als een „protest tegen de partij, die staatkundigen achteruitgang beoogt, — tegen de partij der theocratie, — als eene hulde van de staatkundige eerlijkheid, waardoor op den geestelijken laster ten aanzien van het onderwijs op de scholen en de universiteit een waardig antwoord wordt gegeven." Het schijnt, dat, bij het opmaken van den uitslag der stemming, onder het voorzitterschap van den heer *Delehaye*, den burgemeester, nogal eenige opgewondenheid heeft geheerscht. Men heeft dien ambtenaar, die den hoed op het hoofd hield, gedwongen om zich te ontdekken, en bij het verlaten van het Stadhuis is hij door eene joelende menigte naar zijne woning vergezeld.

Terwijl het liberale blad juicht, gaat het clericale orgaan van den gendschen bisschop voort met het aanranden der „slechte" vrijheden, op welke de belgische Constitutie berust, welke laatste staatkundige overeenkomst „die de geloovigen moeten verdedigen, niettegenstaande zij daardoor onder eene hatelijke slavernij gebukt gaan", alleen goed is omdat zij de leden van het belgische episcopaat de gelegenheid geeft om voor de belangen der Kerk met klem en nadruk in de bres te springen. — Onder andere veelbeteekenende verklaringen leest men heden in het genoemde bisschoppelijke orgaan het navolgende:

„Wij komen er onbewimpeld voor uit. dat *de nieuwerwetsche vrijheden*, die zoo hoog worden opgevijzeld door het liberalismus, het socialismus en het communismus, — dat die vrijheden, begrepen in den zin, waarin die algemeen worden opgevat in Engeland, Belgie en Frankrijk. *ten eenemale* onvereenigbaar zijn met de *regelmatige* constitutie eener op de christelijke zedeleer gegronde maatschappij: de gewetens-vrijheid toch staat gelijk met te beweren. dat men geen onderscheid behoeft te maken tusschen goed en kwaad; — de vrijheid van Eerediensten, als een volstrekt regt ingevoerd, moet uit den aard der zaak leiden tot *gedrogtelijkheden*. waarvan wel de minste zal zijn het vernielen van het beginsel der eenheid van Godsdienst. het verbreken van den band der eenheid van het menschdom; want ..... Maar waarom zullen wij voortgaan? Is het niet van genoegzame bekendheid. dat al deze *zoogenaamde vrijheden* niets anders zijn dan *slaafsche ketenen*. welke op de partij van de orde, die door de zegepralende insurrectie is verzwakt, drukken? De revolutionaire geest, de geest, die alles loochent, om 't even of hij protestantismus is genaamd, dan wel wijsbegeerte, maakt uit eigenbelang gebruik van eene losbandigheid, waarvan ieder welgezinde weet, dat de partij der orde, *die prijs stelt op een zuiver geweten*, geen gebruik kan en mag maken. Hij, die *een eerlijk man* belastert, weet zeer goed, dat die eerlijke man zich niet kan wreken door het op zijne beurt aanwenden van lastertaal. Hij, die door eene onbeschaamde gewetenlooze aardigheid eensklaps de goede trouw en de reinheid vernielt in eene ziel, die daardoor eeuwig geschonden blijft. weet, dat de gestrenge stem der wetenschap en pligtvervulling geen gehoor vindt in een gemoed, 't welk met slechte driften is vervuld. *Die vrijheden zijn alzoo voor degenen, welke daarvan gebruik maken, niets anders dan het voorregt der lafheid om te onderdrukken.* Daarenboven zijn zij het uitsluitende eigendom van de kleine meerderheid. die gebiedend spreekt en zich opdringt, ten koste van de groote meerderheid der bevolking, die zwijgt en in stilte lijdt."

Volgens het gendsche orgaan, kan de toestand niet zoo blijven, want heeft ook het volk een geweten, 't welk diep geschokt is door die zoogenaamde gewetens-vrijheid, en welks belangen grootelijks in de waagschaal worden gesteld door de vrijheid der drukpers.

De liberale organen zijn, indedaad niet zonder reden, diep getroffen over deze en dergelijke redeneringen, en sporen allen, die prijs stellen op wezenlijke vrijheid, aan om de beginselen, die thans openlijk door het belgische episcopaat worden beleden, in zeer ernstige overweging te nemen.

's GRAVENHAGE, 15 October.

De Eerste-Kamer is tegen den 28sten October bijeengeroepen.

— Z. M. heeft benoemd tot schoolopziener in de eerste afdeeling van het derde schooldistrict van Noord-Braband den heer dr. *F. J. Trosée*, rector van het gymnasium te Boxmeer, en heeft de benoeming van den heer mr. *J. G. t Hooft* tot schoolopziener in het zevende district van Gelderland ingetrokken.

— Z. E. de minister van Binnenl. Zaken heeft aangekondigd, dat er weder tien leerlingen tot opleiding in de telegrafie kunnen worden toegelaten. Belanghebbenden zullen zich voor den 15den November 1856 bij het departement moeten aanmelden, met in achtneming der bepalingen, deswegens bij de bedoelde kennisgeving en in de *Staats-Courant* vermeld.

— Uit officiële opgaven blijkt, dat de Rijks-middelen gedurende de maand September hebben opgeleverd een bedrag van *f* 40,690,479, terwijl de opbrengst dezer middelen gedurende een gelijk tijdsverloop in 1855 heeft bedragen *f* 39,896,283. Al de hoofd-afdeelingen hebben meer geleverd, met uitzondering van de indirecte belastingen (zegel, registratie enz.), en de loterij voor een zeer weinig beduidend bedrag. Het zegel heeft ruim *f* 352,000 meer en de registratie ruim *f* 447,000 meer opgebragt: het regt van successie is ruim *f* 928,000 beneden de opbrengst van 1855 gebleven. — De opbrengst van den wijn en het binnenl. gedistilleerd is weder minder bevonden dan in 1855; al de andere accijnsen hebben meer opgeleverd.

HAARLEM, 16 October.

De telegaaf meldt uit Madrid, dat bij kon. besluiten het in der tijd met den Paus gesloten concordaat is hersteld, met vernietiging van de daarmede strijdige verordeningen, en de uitvoering van de wet op de desamortisatie is geschorst, met vernietiging der nog niet afgeloopen veilingen. De heer *Arguelles* is benoemd tot directeur der zaken van de overzeesche bezittingen. De gouverneurs van Corunna, Ciudad-Real, Pontevedra, Alicante, Cordova en Toledo zijn van hunne bedieningen ontzet.

— Volgens berigt uit Algier, heeft de generaal *Randon* op nieuw voordeelen op de Kabylen behaald. *Mamoud* had zich onderworpen, en de opstand was onderdrukt.

— Volgens een telegr. berigt, zou de admiraal *Dundas* den 14den dezer bevel hebben bekomen, om met het britsche eskader van Ajaccio te verzeilen.

In de algemeene vergadering der vennooten van de Zeeuwsche Maatschappij voor meekrapbereiding te Wilhelminadorp, gehouden te Goes den 8sten dezer, is gebleken, dat, na uitbetaling van alle renten, wegens opgenomen kapitalen, tractementen en kosten, de rekening van winst en verlies een toereikend goed slot behelsde, om *f* 15,000 bij te schrijven op het kapitaal tot inkorting der schuld, en bovendien over het afgeloopen dienstjaar 4½ ten honderd aan vennooten uit te deelen als dividend. (*Midd. Cour.*)

— Van 4 tot en met 10 October zijn in Vriesland 109 runderen aan de longziekte gestorven, of te dier zake afgemaakt. Totaal sedert 1° Januarij 4295.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 16 October. Den 15den dezer in Texel binnengekomen: *Koophandel*, de Boer, Batavia; *Rapid*, Axberg, Rangoon, l. v. Falmouth; *twee Gezusters*, de Groot, Londen; *Cynthia*, Croffts, Sunderland; *Elisabeth Jacobina*, Holscher, St. Petersburg. Gistsren nog: *Veendam*, Hazewinkel, Archangel; *Gebroeders Coerkamp*, Coerkamp, St. Petersburg; en uitgezeild: *Swallow*, Laidler, Sunderland; *Josephine*, Nasman, Stokholm; *Aukathor*, Christensen, *Resolution*, Hansen, *Fortuna*, Lydersen en *Triton*, Schjerve, alle 4 naar Noorwegen. Wind z. w.

Den 15den dezer in Helvoet binnengekomen: *Lammiena Elisabeth*, Gersen, Rangoon, l. v. Brouwershaven; de stoomb. *Seine*, Havre; *Merritt*, Harman, Swansea; *Branch*, Handen, Sunderland; *Geertruida Johanna*, Donema, St. Petersburg; *Aidina Anna Susanna*, Schenk, Riga; en uitgezeild: de stoomb. *Earl of Auckland*, Londen; *Chevy Chase*, Newcastle; *Sea Horse*, Hull. Wind z. w.

Den 6den Sept. te Calcutta binnengekomen: *Everdina Elisabeth*, Tonjes, Melbourne.

Den 21sten Aug. van Tutocorin uitgezeild: *Euterpe*, Kuipers, Penang.

Den 2den Sept. van Galle uitgezeild: *Juno*, Kluin, Penang.

Den 15den Aug. van Mauritius uitgezeild: *St. Michael*, Boswijk, Londen naar Adelaïde, na gerepareerd te hebben.

Den 2den dezer van Tchesmé uitgezeild: *Joan*, Boer en *Antje*, Klasen, beide naar Falmouth.

Den 19den Sept. van Morea uitgezeild: *Annechiena Gesina*, Smit, Falmouth.

Den 11den dezer te Falmouth binnengekomen: *Beerta Schuringa*, Vegter, Galatz; 12 dito *Henriette*, Wever, Ibraïla.

CALCUTTA, 8 September. Het schip *Eclipse*, kapt. Brakke qq., van hier naar Londen vertrokken, is lek uit zee teruggekomen.

CALMAR, 7 October. Het schip *Antje*, kapt. Bultje, van St. Petersburg naar Elseneur, is 5 dezer op de kust van Oland gestrand en wrak geworden; de lading zal in het wrak verkocht worden.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

16 *October* 1856. 4½ *ure.*

			van	*tot*	*gebl.*
NEDERL., Werke Schuld	2½	pct.	62⅛	⅜	62⅛
„ „	3	„	74	⅛	74
„ „	4	„	93⅛	3/16	—
Amortisatie-Syndicaat	3½	„	—	—	—
Handelmaatschappij	4½	„	130½	—	—
Oost-Indische Leening	4	„	—	—	—
Aand. Holl. Spoorweg			—	—	—
Leen. „ „	4½	pct.	—		—
Aand. Rijn-Spoorweg	4½	„	—	—	—
FRANKRIJK, Certificaten	3	„	—	—	—
„	4½	„	—	—	—
RUSL., Obl. Hope & Co.	5	„	102⅛	—	—
„ „ 1828/1829	5	„	—	—	—
Certificat. „ 1831/1833	5	„	91¾	—	—
„ „ 1840	4	„	—	—	—
„ bij Stieglitz	4	„	83½	—	—
„ „ „ N.	4	„	—	—	—
Inschr. in Assignatiën	6	„	—	—	—
Certific. van „	6	„	62⅞	—	—
POLEN, Aandeel. 1835, fl. 500		*f*	153	—	—
Obligatiën	4	pct.	—	—	—
SPANJE, Obligatiën	1¼	„	23 7/16	⅝	23½
„	3	„	—	—	—
„ Binnenl.	3	„	37 5/16	⅝	37½
Amortisable			6⅜	—	—
Bew. Coupon			5⅛	—	—
OOSTENR., Oblig. bij Goll.	5	pct.	—	—	—
„ „ „	4	„	—	—	—
„ Metaliek	5	„	73 1/16	3/16	73⅛
„ „ N. 1849 à 1854	5	„	82⅝	¾	82 11/16
„ „	2½	„	37⅝	13/16	—
BELGIE,	2½	„	—	—	—
Rothschild,	2½	„	51	—	—
„	4½	„	—	—	—
BRAZILIE, Geldl. 1824, £ 100	5	„	98	—	—
„ „ £ 200	5	„	—	—	—
PORTUGAL, Obl.	3	„	43 5/16	11/16	43 7/16
„ diffred	3	„	—	—	—
Binnenlandsche à 1 conto	5	„	—	—	—
PERU, Geldl. 1849, thans	4½	„	—	—	—
VENEZ., Obl. 6 pct. thans	4	„	—	—	—
GRENADA, Obligatiën. £ 100	2¼	„	21 1/16	⅜	21 1/16
MEXICO, Oblig. 1851	3	„	20 1/16	⅜	20 3/16
N.-AMERICA, Americ. Bank-Actien.			—		—

Amsterdam Thesaurie 5 pc. 101¾. Ned. Bank 5 pc. 153. Oostenrijk Nat. Metall. 74½. Weener Aandeelen fl. 250 *f* 355. Denemarken obl. Londen 5 pc. 100½. Griekenland obl. geldl. 1825 5 pc. 4¼. Brazilie geldl. 1843 £ 100 5 pc. 97. Columbia Equador nieuwe 1 pc. 14⅛ à ⅜. Granada obl. uitgest. 6 13/16. Noord-Amerika Phil. bij *Hope & Co.* 5 pc. *f* 710 renversalen. Louisiana 5 pc. 98½. Nieuwe 4 pc. Weener Loten *f* 305. Pruiss. Loten *f* 203. Illinois Central 86. Rusland bij *Stieglitz* 5de ser. 92 9/16 à ¾; 6de ser. 94⅜ à ½. Disconto 5. — Beleening 5. Prolongatie 5.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Societeit
Tot Nut des Obligatie-Handels.
J. BRASKAMP, Pres.

Met uitzondering der oostenrijksche en russische fondsen was de beurs heden weder in eene flaauwe stemming.

De Bank heeft haar disconto ½ pc. verhoogd, en alzoo op 5 pc. gebragt. Ofschoon aan de beurs geld op prolongatie en beleening zeer goed te verkrijgen was, scheen die verhooging echter een nadeeligen invloed op den prijs der fondsen te hebben.

Prijzen der Coupons: Metall. *f* 27,90; Div. in £ *f* 11,65; Frans. *f* 55¼; Belg. *f* 55½; Pruiss. *f* 34⅝; Hamb. Russen *f* 36¼; Russen in Z. R. *f* 36⅝; Pools. in fl. *f* 27½.

MADRID, 15 October. De 3 pc. 40¼; 1¼ pc. 25.

WEENEN, 16 October. De 5 pc. metall. 82.

LONDEN, 16 October. De 3 pc. gecons. resc. 92 à ⅛. Mexico 21¾ à 22¼. Spanje 42 à ½, en 24⅛ à ⅜. Nederl. 64½ en 95.

PARIJS, 16 October. De 3 pc. 67 fr. 15. Spanje 3 pc. 38¾ en 23⅞.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 13 October. *Tarwe* flaauw; 68 à 70 p. Ommel. *f* 11 à *f* 11,75; 66 à 70 p. Old. *f* 9,75 à *f* 11,35. *Rogge* mede lager; 62 à 66 p. *f* 7,30 à *f* 8,50. *Boekweit* iets lager; 60 à 64 p. gr. zand *f* 6,55 à *f* 7,55. *Gerst* williger; 52 à 56 p. winter *f* 6,10 à *f* 7; 54 à 56 p. zomer *f* 6,20 à *f* 6,60. *Haver* 10 à 15 c. hooger verkocht; 40 à 50 p. dikke *f* 4,05 à *f* 5,05; 36 à 40 p. w. voer *f* 3,60 à *f* 4. *Paardenboonen* *f* 6 à *f* 7,50. *Koolzaad* met weinig handel; *f* 10 à *f* 15,75. *Gort* grove *f* 10,75 à *f* 11; parel *f* 14,60 à *f* 19.

SNEEK, 14 October. *Boter* *f* 47,50. *Kaas* *f* 29 à *f* 36,50.

DELFT, 16 October. *Boter* *f* 55 à *f* 61.

230ste STAATS-LOTERIJ.

Trekking der vijfde Klasse.

15de Lijst. No. 12699, een prijs van *f* 2500. No. 7378, een prijs van *f* 1000.

[In de advertentie nopens de geldleening door Burgemeester en Wethouders van Schiedam, geplaatst 15 October jl., staat, aanvangende met 1 Januarij 1856, moet zijn: 1860.]

*** Nog met dank ontvangen voor de ongelukkigen van Meeuwen, Babijloniebroek en Hill, bij *J. Straver*, Burgemeester, door ds. *Oudegeest*, te Noordeloos, door tusschenkomst van ds. *A. J. Struick*, te 's Bosch, *f* 28.

*** KENNISGEVING.

Burgemeester en Wethouders van HAARLEM, brengen bij deze ter kennis van de Ingezetenen dezer Gemeente en van de alhier tijdelijk verblijf houdende Personen, dat het *Suppletoir Kohier* voor de *Plaatselijke Directe Belasting* voor 1856, ter voldoening aan Art. 264 der Gemeente-wet, door hen voorloopig is vastgesteld en van heden, gedurende 14 dagen ter inzage op de Secretarie nedergelegd, op alle werkdagen, van des morgens 10 tot des namiddags 4 ure.

Kunnende de belanghebbenden, wanneer zij tegen dat Kohier bezwaren hebben, deze binnen genoemden tijd, aan den Gemeente-raad in geschrifte, op *ongezegeld* papier, kenbaar maken.

Haarlem, 15 *October* 1856.
DE BRUYN KOPS, Voorzitter.
J. TIELENIUS KRUYTHOFF, Secretaris.

EVANGELIE PREDIKING

op aanstaande Vrijdag, 's avonds ten zeven ure, in het Lokaal **de Vereeniging**, door de Wel-Eerw. Zeer Gel. Heer **J. DE LIEFDE.**

*** Ondertrouwd:

WEESP, 16 October 1856.
J. BEIJERS
en
E. A. SCHOUTEN, van *Haarlem.*

*** Getrouwd:

KAMPEN, 15 October 1856.
D. N. VAN NES, van *Hattem*,
Wedr. van *H. A. M. Lutteken*, en
C. C. HÖLSCHER.

Familie, Vrienden en Bekenden, gelieven deze als eenige en bijzondere kennisgeving te beschouwen.

*** Getrouwd:

AMSTERDAM, 16 October 1856.
C. KNEGJES, van *Amersfoort*,
Weduwn. van *M. G. Werle*, en
J. J. VERSCHUUR,
Wed. van *C. L. G. Linckers.*

Eenige kennisgeving.

*** WIJNGAARDEN, 11 October 1856. Bevallen van eene DOCHTER *J. A. P. THIEME — DE JONGH VAN ARKEL.*

*** Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER *W. A. VOGEL*, geliefde Echtgenoot van
BIERVLIET, 13 October 1856.
N. J. KROM.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eene DOCHTER *C. HUIDEKOPER*, hartelijk geliefde Echtgenoot van
C. P. VAN EEGHEN.
AMSTERDAM, 13 October 1856.

*** Te AMSTERDAM, is op den 13den October 1856, voorspoedig bevallen van eene DOCHTER, de Hoog Wel Geboren Vrouwe *ELISABETH JACOBA DE BEAUFORT* geb. *VAN ZWIJNDREGT.*

*** Bevallen van eene *doode* DOCHTER *A. VAN CLEEF DOIJER.*
H. A. VAN CLEEFF.
BEEMSTER, 13 October 1856.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER *A. J. L. VAN BOMMEL*, geliefde Echtgenoote van
RHENEN, den 14den October 1856.
H. L. A. LUDWIG.
Muzijkmeester te *Rhenen.*

*** Bevallen van een' welgeschapen ZOON, *A. T. A. VAN DIEREN BIJVOET*, gebn. *VOS.*
HAARLEM, 14 October 1856.
Eenige kennisgeving.

*** Bevallen van een' welgeschapen ZOON, Vrouwe *E. B. J. KLUIT, SCHELTEMA.*
LEYDEN, den 15den October 1856.
Eenige kennisgeving.

*** SASSENHEIM, 15 October 1856. Heden beviel voorspoedig van eenen ZOON *JOHANNA ABIGAEL ELIZABETH BOOGAARD*, Echtgenoote van
SAMUEL WILLEM LA LAU.

*** Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER *C. J. J. DEN TEX*, geliefde Echtgenoot van
AMSTERDAM, 15 October 1856.
Mr. J. A. JOLLES.
Eenige kennisgeving.

*** Heden ontving ik het treurig berigt, dat op den 27sten September ll. mijn geliefde Kleinzoon HENDRIK GEORGE KRUSEMAN, varende als ligt Matroos op het Nederl. Barkschip *de Estafette*, op zijne terugreis naar het Vaderland, door een noodlottig toeval over boord geslagen, zijn dood in de golven gevonden heeft.
HAARLEM, den 8sten October 1856.
H. G. KRUSEMAN.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed in den hoogen ouderdom van drie en tachtig jaren, de Wel-Eerwaarde Zeer Geleerde Heer J. DE ROCHEFORT, emeritus Predikant van *West-Souburg.*

MIDDELBURG, 11 October 1856.

Op begeerte des overledenen zullen er geene uiterlijke teekenen van rouw worden gedragen.

*** Heden morgen circa twee ure, is tot mijne innige droefheid overleden mijne geliefde en eenig overgeblevene Zuster JOHANNA RIETVELT, in den ouderdom van bijna 79 jaren. A. H. RIETVELT.
GORINCHEM, den 13den October 1856.

*** Heden overleed alhier, in den gezegenden ouderdom van 84 jaren, de Wel-Edele Heer JOHANNES HENRICUS ALBERTUS ANTONIUS BRECKENHEIMER. J. H. BRECKENHEIMER.
'sGRAVENHAGE, 13 October 1856. C. J. SCHIEFBAAN. Executeur-Testamentair.

*** Heden morgen ten zeven ure overleed, na eene ziekte van vier weken, onze geliefde Moeder en Behuwd-Moeder GEERTRUI BLOKLAND, Weduwe van den Heer *R. Dekker Jz.*, in den ouderdom van drie en vijftig jaren. Wij verliezen door haar verscheiden eene zorgvolle Moeder, zegenen met velen de nagedachtenis van haar, die, het Christelijk geloof in de liefde beoefende, en in zalige hoop op haren Heer van ons heenging.
NEDER-HARDINXVELD, 14 October 1856. *Uit aller naam,* J. DEKKER Rz.

*** Heden overleed in den ouderdom van circa 51 jaren de Heer A. VAN RHIJN, Kapit. Luitt. ter Zee titulair, Ridder van den Nederlandschen Leeuw, geliefde Echtgenoot van D. J. VAN DER NIEPOORT.
'sHAGE, 13 October 1856.
Strekkende deze tot eenige en algemeene kennisgeving.

*** Op den 14den October 1856, overleed te UTRECHT, de Hoog-GeleerdeHeer Dr. P. P. ROORDA VAN EYSINGA, Ridder der Orde van den Ned. Leeuw, Oud-Hoogleeraar in de Oostersche Letterkunde, gepensioneerd O. I. Hoofd-Ambtenaar, veel geliefde Echtgenoot van
Wed. A. W. A. ROORDA VAN EYSINGA,
Eenige kennisgave. Geb. THILO.

*** Heden ontsliep zacht en kalm in de hope des beteren levens mijn hartelijk geliefde Echtgenoot BARTA COLJERIE, in den ouderdom van 64 jaren, na eene gelukkige Echtvereeniging van bijna 47 jaren.
Diep betreurd door mij, mijne Kinderen en Behuwd-Kinderen. *Uit aller naam.*
HAARLEM, 14 October 1856. A. BOEREE.
Op verlangen van de overledene zullen geene rouwkleederen gedragen worden.

*** Op den 28sten Augustus l. l. overleed ten mijnen huize, na langdurig lijden, onze waarde Moeder, Mevrouw de Wed. C. P. NAP, eerder Wed. *Froncken*, geb THORNGREEN. *Uit aller naam.*
ZEVENAAR, 15 October 1856. A. M. FRONCKEN, Wed. *W. J. Vigelius.*
NB. Uithoofde van Buitenlandsche Betrekkingen geschiedt deze aankondiging eerst heden.

*** Heden morgen overleed zacht en kalm, aan een verval van krachten, in de hope des beteren levens, onze geliefde Vader PIETER VISSER Kz., in den ouderdom van 88 jaren en 5 maanden. *Uit naam aller Kinderen,*
SLIEDRECHT, 15 October 1856. K. VISSER Pz.

*** Heden overleed tot onze diepe droefheid, ons jongste Kindje CORNELIA ANTONIA, nauawelijks drie maanden oud. L. C. VAN DER MEULEN JR.
BREDA, 15 Oct. 1856. W. M. VAN DER MEULEN, VAN NIEUWENHUYSEN.

*** Aan de Aandeelhouders in de Negotiatie tot oprigting van het Gebouw voor Kunsten en Wetenschappen te Utrecht, wordt berigt, dat het dividend over het boekjaar 1855/6 tot een bedrag van 1½ ten honderd is vastgesteld, en dat van wege het Bestuur over deze Inrigting tot de uitbetaling van gezegd dividend, tegen intrekking van het dividendbewijs N°. 9 der nog onafgeloste obligatiën; zal gevaceerd worden den 20 en 25sten October aanstaande, van des morgens 9 tot 2 ure ten huize van
Utrecht, Mr. R. W. D. HEIJLIGERS.
den 16den October 1856. Thesaurier.

*** De Schuldeischers in het Faillissement van JURJEN HARMS LUBBERS, Koopman te Sappemeer, worden bij deze **opgeroepen**, om op Maandag den derden November 1800 zes en vijftig, des middags te 12 ure, te verschijnen in de Audiëntiezaal van de Arrondissements te Groningen, ten einde de Rekening en Verantwoording te hooren, die alsdan door den ondergeteekende, ten overstaan van den Heer Regter Commissaris, Jhr. Mr. W. M. DE MAREES VAN SWINDEREN, zal worden afgelegd. De Curator,
Mr. G. M. BUSMANN.

*** Die iets te vorderen hebben van, verschuldigd zijn aan, of Borgtogten onder zich hebben, ten laste den Boedel der Echtelieden JAN CORNELISZOON SCHOEN en PIETERTJE JACOBSDOCHTER HALFSCHEPEL, of de Nalatenschap van eerstgemelden, die op den 26sten September 1856, binnen de Gemeente Oud-Niedorp is overleden, gelieven daarvan schriftelijke opgaaf te doen, voor 25 October e. k., ten Kantore van den Notaris SLOOS, te Winkel.

*** Degenen, welke iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan MAARTJE PUNT, Weduwe van *Jan Ettes*, gewoond hebbende te Alkmaar, en aldaar overleden den 22sten Mei 1856, worden verzocht daarvan schriftelijke opgave of betaling te doen aan den Notaris J. SCHOEHUIZEN, te Alkmaar, vóór den eersten November 1856.

*** A. L. BOESER, Onderwijzer te Weesp, vraagt tegen p°. December een' ONDERMEESTER, van den tweeden of derden Rang, die lust in zijn Vak heeft en niet beneden de 20 jaren oud is. Bij zeer veel tijd tot eigen Studie, is 't Salaris 100 Gulden met Kost en Inwoning.

*** J. VERMEULEN, Instituteur te Middelburg, verlangt zoo spoedig mogelijk eenen SECONDANT, van de P. G., geadmitteerd voor het Fransch en geschikt om met Jonge Lieden uit den beschaafden stand omtegaan. Meerdere kennis zal tot aanbeveling strekken, naar bekwaamheden geniet men een ruim Salaris. Brieven *franco.*

*** G. VERHEY, Kostschoolhouder te Werkendam, vraagt, wegens den toenemenden bloei zijner eerst onlangs geopende Inrigting, zoo spoedig mogelijk een' SECONDANT van de P. G., liefst van den tweeden Rang, geëxamineerd in het Fransch, en in staat de Engelsche en Hoogduitsche Taal, benevens de Wiskunde te helpen onderwijzen. Kennis van Muzijk zal tot aanbeveling strekken. Salaris naar bekwaamheden boven de gewone verpleging. Brieven *franco.*

*** **LANDBOUW.**
Voor een fatsoenlijk JONGELING, van de P. G., die reeds eenige jaren in den Landbouw werkzaam was, wordt op eene drukke Bouwhoeve de gelegenheid gevraagd, om zich verder te bekwamen, door aldaar vooreerst tegen betaling van matig Kostgeld werkzaam te zijn. Reflecterenden adresseren zich *franco*, met opgave van condities, onder de Letters A. B., bij den Boekhandelaar G. DE GEUS, te 's Hage.

*** **NOTARIAAT.**
Een Notaris ten Platten Lande, in de Prov. Gelderland, vraagt tegen 1 Januarij e. k. of vroeger: Een CANDIDAAT-NOTARIS, die duidelijk en vlug Schrift en voldoende bewijzen van goed gedrag kan produceren. Men adressere zich met *franco* Brieven, Letter A., Postkantoor Herwijnen.

*** **DESVERKIEZENDE *f* 50 BELOONING.**
IEMAND, 24 jaren oud, Lid van de Herv. Godsd. en van zedelijke beginselen, wenscht de Onderwijzersstand, waarin hij nog werkzaam is, te verlaten, en zoekt uit dien hoofde, eene of andere Betrekking, onverschillig in welke Provincie van ons Land.
Mogt men hem hierin behulpzaam kunnen zijn, wordt men verzocht zich te adresseren met *franco* Brieven, onder Letter H., aan het Postkantoor te Ooltgensplaat.
Van geheimhouding kan men verzekerd zijn.

*** Wordt gevraagd tegen November aanstaande: Een KOETSIER van de Prot. Godsd.; hebbende vroeger als Koetsier of Palfrenier gediend. Adres met *franco* Brieven, onder Letts. A. S., te Ommen.

*** Ter voltooijing der opvoeding van een eenig Kind, wordt gezocht eene GOUVERNANTE van de P. G., tegen een rijkelijk Honorarium. Opgaven van kundigheden, ouderdom en waar vroeger in die betrekking werkzaam geweest, worden verzocht met *gefrankeerde* Brieven, onder Letter T., bij J. H. en G. VAN HETEREN, Boekverkoopers, Hartenstraat K. K. 601, te Amsterdam.

*** Eene JUFVROUW, 28 jaren oud, van de Protestantsche Godsdienst, tot den fatsoenlijken stand behoorende, wenschte zich bij eene Familie, welke in het aanstaande voorjaar of vroeger naar Oost-Indien vertrekt, geplaatst te zien, hetzij als Gezelschaps-Juffer, hetzij om Onderwijs aan Jonge Kinderen te geven, zoowel gedurende de Reis als ter plaatse van bestemming; eene fatsoenlijke en beschaafde opvoeding genoten hebbende, is zij in staat aan dezelve al datgene te leeren, wat tot de eerste beginselen van het onderwijs behoort, zijnde zij daarenboven genegen zich, hetzij met alle huisselijke bezigheden als Huishoudster, waaronder het Naaldwerk te belasten, hetzij zich geheel aan de zorg der Kinderen te weiden, naar de keuze der Familie, welke hare diensten zoude verlangen aan te wenden.
Vóór alles prijs stellende in alle opzigten op eenen beschaafden omgang en behandeling, meer dan op hooge belooning, is zij naar gelang der te treffen conditiën en Voorwaarden bereid eene nadere overeenkomst aantegaan, omtrent de geheele of gedeeltelijke kosten van overtogt.
De hierop reflecterenden worden verzocht zich met *franco* Brieven, wel te willen adresseren, onder Letter M., bij den Boekhandelaar H. S. VAN DER NOORDAA, te Maastricht.

*** Eene JUFVROUW, van de Prot. Godsdienst, van middelbaren leeftijd, zag zich gaarne geplaatst aan het hoofd eener deftige Huishouding, liefst zulk eene aan welke betrekking de zorg voor moederlooze Kinderen verbonden is; zij vleit zich door te bekomen getuigenissen vertrouwen te zullen verwerven. Men adressere *franco* Brieven, onder Letters M. H., aan het Advertentie-Bureau van H. NIJGH, te Rotterdam.

*** De ondergeteekende berigt bij deze namens de Synodale Commissie der **Evangelisch-Luthersche Kerk** in het Koningrijk der Nederlanden,
1°) dat de volledig in het Hoogduitsch vertaalde verzameling der Christelijke Gezangen voor de Evangelisch-Luthersche Gemeenten met het in 1850 bijgevoegde vervolg, voor zoo ver gereed is, dat over weinige dagen met de bezorging der Exemplaren aan de Inteekenaars een aanvang zal kunnen gemaakt worden;
2°) dat ten gevolge van het algemeen uitgedrukte verlangen, boven het eerste vers van ieder Gezang, Zangnoten zijn geplaatst en het gewone Kerkboek achter 't Gezangboek is gevoegd, waardoor echter de prijs bij inteekening eenigzins is moeten verhoogd en gesteld worden, ingebonden op *f* 1,75 per Exemplaar.
3°) Dat voor genoemden prijs op het Gezangboek nog kan ingeteekend worden tot en met 31 October dezes jaars; waarna de prijs gesteld wordt op **twee** Gulden, voor welken het algemeen zal verkrijgbaar zijn.
Amsterdam, 15 *October* 1856.
J. C. LOMAN,
Secretaris der Synodale Commissie voornoemd.

*** **BERIGT AAN DEN HANDEL,**
bijzonder aan HH. Post-Directeuren, Wijnhandelaren en Expediteuren. ROOD LAK in Pijpen, dat zeer goed brand en vasthecht, à *f* 1,50 de 5 Ned. Ponden, bij J. A. BOOM, Apotheker en Chemist te Meppel.

*** **AAN DE BEMINNAARS VAN BLOEMEN.**
De Bloemist A. OUTSHOORN, te Oegstgeest zend alom aan de geëerde orders op *franco* aanvraag met kwitantie in een pakket 12 Hyacinten op naam, 12 dubbele Ducjes, 10 blaauwe Druifjes, 50 Crocussen diverse à *f* 3,50 Cts.
Voor den Tuin in een pakket: 100 Tulpen div. Couleuren; 100 Tuinbollen in soorten; 100 Crocussen in Couleuren.......... à *f* 3,80 Cts.
ps. Kistjes met Kamer-Bollen à *f* 10, worden op gelijke aanvrage verzonden, instaande voor derzelver deugdelijkheid.

BORSTAANDOENINGEN,
Verkoudheden, Zinkens, Heeschheid, Kinkhoest enz.

Uit de onderzoekingen, die door de Geneesheeren der Parijsche Hospitalen gedaan zijn, blijkt, dat de **Siroop en Borstkoekjes** der **Arabische Nafé**, van G. DELANGRENIER, te Parijs, de beste Borstmiddelen zijn om bovengenoemde *Aandoeningen* te bestrijden. Deze middelen maken eene uitzondering op andere bereidingen voor den Borst, doordien zij noch *Opium* noch *Zuren* bevatten.

MAAGPIJNEN.
Maagontsteking, Ontsteking van Maag en Ingewanden, Overprikkeling.

De lijders aan Maagpijnen en geprikkelde Ingewanden zullen, in den door *Delangrenier* bereiden *Racahout*, eene voor de Maag geschikte Spijs vinden, door deszelfs *voedende* en opwekkende eigenschappen is dezelve bijzonder geschikt voor *Vrouwen*, *Minnen* en *Kinderen*; deze zelfstandigheid bewaard de Kinderen voor *Engelsche Ziekte* en andere, aan dien leeftijd eigene ongesteldheden.
Deze bereidingen zijn de *eenigen*, die door de Geneeskundige *Academie* en *Faculteit* van Parijs goedgekeurd zijn.
Ten einde zich voor de Belgische namaak te behoeden, en overtuigd te zijn dat dezelve uit de Fabriek van den Heer *Delangrenier*, *te Parijs* afkomstig zijn, moet men zich aan het *Hoofd-Depôt* voor Holland, bij den Heer *F. E. van Santen Kolff*, te Rotterdam, of de volgende Heeren Depôt-Houders aanmelden, alwaar deze bereidingen *alléén* in Flesschen of Doosjes afgeleverd moeten worden, die met het *Cachet* van den Heer *Delangrenier* verzegeld zijn.
H. H. Uloth, Apotheker, op den Zeedijk, te Amsterdam; *J. M. van Renesse*, Apotheker, te 's Hage, en *L. J. Grootendorst*, Apotheker, te Utrecht.

SIROP LAROZE.
Deze Siroop is goedgekeurd door de Akademie van Geneeskunde en de Artsenijmengkundige School, te ***Parijs.***

Het blijkt uit de proefnemingen gedaan onder alle Luchtstreken, dat de **SIROP LAROZE**, zamengesteld uit bittere Zenuwsterkende Bast van verschillende soort, voortdurend de beste Resultaten heeft geleverd in Zenuwziekten als waarin dit Middel steeds wordt aangewend. Zoowel Geneesheeren als Zieken hebben de Resultaten immer waargenomen, in de verzwakking der Maag en Ingewanden, waarvan de Siroop de functiën hersteld; de Spijsvertering wordt er door bevorderd, de Diarrhea, tijdelijke of chronische Onderbuikskwalen en bedorven Maag er door genezen; ze voorkomt Verval van Krachten, Tering en bevordert de herstelling der Zieken. Deze in de Geneeskundige Wereld behaalde voordeelen, hebben de hebzucht der Namakers gewekt, die onder mijn Naam en Handteekening hun ellendig Voortbrengsel verkoopen. Ten einde aan dien schandelijken handel een einde te maken, heb ik de Merken mijner Fabrikatie veranderd. Elke Flakon mijner Siroop is gewikkeld in een geel en rood gewaterd reep Papier, waarop aan de eene zijde de Naam van J. P. LAROZE en aan de andere zijde in groote kapitalen deze drie Letters J. P. L. gedrukt staan, benevens het Stempel van het Fransche Gouvernement, dat er niet mag aan ontbreken.
De Siroop is verkrijgbaar te ***Parijs***, bij J. P. LAROZE, Apotheker, Straat Neude des Petits-Champs 26. Dépôts in Holland: Te *Amsterdam* bij H. H. ULOTH, Zeedijk 188, te *Rotterdam* bij VAN SANTEN KOLFF, te *'s Hage* bij RENESSE, te *Haarlem* bij J. J. SCHREUDER, te *Utrecht* bij GROOTEN DORST, te *Groningen* bij KUILENBERG, te *Middelburg* bij VAN DE KAMER, te *Amersfoort* bij W. COOLHAAS, te *Deventer* bij L. G. SMEENK, te *Breda* A. J. JANSSEN, Apothekers.

GOEDE THEE,
ZUIVER GOED WATERHOUDEND,
van af 80 Cents, *f* 1,00, *f* 1,20 enz.,
de vijf Ons, in DE MORGENSTER,
bij **P. W. TROUSSELOT,**
Oppert, bij de Groote Kerk, Wijk 6, N°. 248,
te *Rotterdam.*

*** Door sterfgeval UIT DE HAND TE KOOP, om dadelijk te aanvaarden: Eene APOTHEEK met het HUIS, waarin die sints meer dan eene eeuw met het beste gevolg is gedreven, alsmede met het daartegen overstaand onlangs vernieuwd PAKHUIS, waarin een uitmuntend ingerigt Laboratorium, alles staande en liggende in de Kleine Kerkstraat, te Edam. In *persoon* of op *franco* Brieven, te bevragen, bij de Eigenares de Wed. J. VOLGRAAF, of ten Kantore van den Notaris C. H. ZOUTMAAT BRUGMAN, aldaar.

*** **UIT DE HAND TE KOOP:**
Een HEERENHUIS, bevattende veertien zoo Beneden- als Bovenkamers, waarvan twee en suite, Keuken, Kelder en ruime Zolder; alsmede Mangelkamer en verder alles wat tot eene fatsoenlijke Woning behoort, met een' welaangelegden TUIN: alles staande gelegen te Noordwijk-Binnen op de Voorstraat. Reflecterenden, adresseren zich met *franco* Brieven, onder Letter T., aan het Postkantoor te Noordwijk-Binnen.

*** **UIT DE HAND TE KOOP:**
Een bijna nieuwe groote VISSCHUIT, met zijne Masten, Roer en Zwaarden, Zeilen, Ankers, Trossen en verdere completen Inventaris, alles in de uiterste orde zich bevindende. Liggende dezelve Schuit in de Haven van Texel, als zijnde vroeger bestemd geweest voor de Loodsdienst, doch ten gevolge der tegenwoordige regeling op het Loodswezen buiten dienst gesteld. Te bevragen bij den Heer B. C. LAP, aan den Hoorn, of den Heer CONINCK WESTENBERG, Makelaar te Texel.

APOTHEEK.
Door kwitering van Affaire UIT DE HAND TE KOOP: Eene **SOLIEDE, RUIM BEKLANTE**
APOTHEEK
met HUIS ETC., staande op een der beste standen van de Stad Zutphen.
Adres *franco*, Letter A., bij den Boekhandelaar J. A. WILLEMSEN, aldaar.

⁂ Door verandering van Betrekking, wordt te KOOP aangeboden: Een sedert jaren gevestigde HANDEL in HOUTWAREN, buiten Amsterdam, waartoe slechts een matig Kapitaal vereischt wordt. De voorraad tegen Inkoopsprijs overtenemen. Adres, met *franco* Brieven, onder Letters A. B. C., bij de Boekhandelaars M. SCHOONEVELD Azn, Beursstraat, te Amsterdam.

⁂ **UIT DE HAND TE KOOP VOOR *f* 325.**
Een zeer sterk zuiver toongevende en uiterst welluidende PIANO-FORTE, van 6½ Octaven, in eene fraaije goed onderhouden Mahony Kast. Adres met *franco* Brieven, onder Letts. O. R., bij A. KNOOP, Klein Heiligland, te Haarlem.

⁂ TE KOOP: Eene aanzienlijke partij BEUKEN HEESTERS en VEEREN, gemakkelijk per Spoorweg of anderzins te vervoeren. Te bevragen bij A. VERSTEEG, Boschbaas op den Huize *de Kortenburg*, bij Renkum, waar tevens bij den Koetsier informatiën te verkrijgen zijn omtrent eene goede EZELIN, mak in het Tuig en om bereden te worden.

⁂ TE KOOP. Een extra mooi goed gedresseerd en hard bij den weg loopend zwarte EZEL, desverkiezende met WAGEN en TUIG. Adres met *franco* Brieven, onder Letters C. D., bij A. KNOOP Klein Heiligland, Haarlem.

⁂ PUBLIEKE VERKOOPING te Medemblik, bij het Zwembad, bij de Sluis en in het Oudevaarsgat, op Woensdag den 22sten October 1856, des voormiddags ten 9 ure, bestaande in eene groote partij zware en ligte EIKEN PALEN, eene groote partij zware EIKEN PLATEN, EIKEN RIBBEN, alsmede BRUGLEGGERS en PLANKEN, SPIEREN, JUFFERS en KOLDERS, GREENEN en DENNEN PLATEN, eene partij zware EIKEN KNIEEN en wat meer gepresenteerd zal worden.
Deze verkoopingen zijn hiermede geeindigd.
Zegt het voort.

⁂ VERKOOPING, te Bloemendaal, op de Hofstede *Wildhoef*, op Woensdag den 29sten October 1856, des voormiddags ten 11 ure: Van 1 KALFKOE, 8 SCHOTVAARSEN, en 12 stuks vette VARKENS, om betaald te worden 1 Mei 1856.

⁂ De Notaris PIETER VAN DE GRAFT, residerende te Middelburg, Hoofdplaats der Provincie Zeeland, zal op Donderdag den 30sten October 1856, des namiddags één uur in de *Paauwpoort* in de Lange Giststraat te Middelburg in het openbaar Verkoopen:
Drie RIJTUIG-PAARDEN, van 7, 8 en 11 jaren, Een STAATSIEKOETS, BAROUCHET, DROWSKI, CLARENCE en KIEREBOE, eene groote partij TUIGEN en STALGEREEDSCHAPPEN en hetgeen meer zal worden Geveild.
Daags vóór en op den Verkoopdag aldaar voor een ieder te zien.

HOUTVERKOOPING TE HARMELEN.
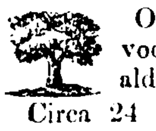
Op Maandag den 3den November 1856, des voormiddags ten 9 ure, in het Gemeentehuis aldaar van:
Circa 24 Bunders 3, 4, 5, 6 en 7 jarig ELZEN-, ESSEN- en GELDERSCH HAK- en HOEPHOUT, en op Dingsdag den 4. November 1856, terzelfder ure en plaatse van ongeveer 600 WILGEN- en POPULIEREN BOOMEN, onder de gemeenten Harmelen en Veldhuizen. Breeder bij Billetten omschreven.

⁂ G. A. VAN DER VOORT, P. L. POSTHUMUS, I. J. BOLDOOT en verdere Makelaars in het Biljet vermeld, zullen op Dingsdag den 4den November 1856 en volgende dagen, in het Lokaal voor publieke Verkoopingen door Notarissen, genaamd *Het Oudezijds Heeren-Logement*, te Amsterdam, ten overstaan van de Notarissen LOUWERSE en BIESMAN SIMONS, Verkoopen: Collier fijne PAARLEN, kostbare JUWEELEN, HOROLOGIEN, GOUD- en ZILVERWERK en andere Kostbaarheden; verschillende MEUBILAIRE GOEDEREN, eene partij LAMPEN, zeer geschikt tot kerkelijk gebruik; onderscheidene KAGCHELS en VUURHAARDEN, alsmede eenige BOEKEN. Alles breeder in Catalogus omschreven en Maandag vóór de Verkoopdagen voor een ieder te zien.

⁂ Op Donderdag den 23sten October 1856, des voormiddags, *precies* ten negen ure, zullen ten huize van *Stokman*, aan de Tolkamer, te Lobith, op zes maanden credit en tegen behoorlijke Borgstelling worden Verkocht:
Circa dertig Bunders eenjarig, en omstreeks tien Bunders drie- en vierjarig RIJSWAARDENHOUT, bijzonder geschikt voor *Mandemakers en Hoephout*, alles staande op de Bijlandtsche-, Lobithsche- en Geldersche-Waarden, en waarvan op de plaats zelve nadere aanwijzing zal geschieden, daags voor de Verkooping.
Terwijl belanghebbenden ook vroeger aanwijzing kunnen bekomen, wanneer zij zich daartoe aanmelden bij J. HOLL, Opzigter van de Bijlandtsche en Lobithsche Rijswaarden, en J. WIJERS, Landbouwer, op den Gelderschen Waard.

⁂ Men is voornemens op Vrijdag den 7den November 1856, des avonds ten 6 ure, in het Logement *het Rijperwapen*, op den Grooten Dam, te Rijp, in het openbaar te Verkoopen:
Een hecht en welbetimmerd WOONHUIS, tevens zeer geschikt tot uitoefening van alle *Winkelnering* en voorzien van spatieuse Beneden- en Bovenkamers, ruimen Kelder en Regenwatersbak, benevens PAKHUIS en ERF, staande en gelegen aan de Noordzijde van de Regtestraat, in de Gemeente Rijp, beoosten den Dam, Sectie B. N°. 157.
Inlichtingen zijn te bekomen bij den Notaris B. GEEL, te Rijp.

Voor *f* 12 in plaats van *f* 28.
Aankomende Onderwijzers en allen die belang stellen in nuttige Wetenschappen, wordt aangeboden tegen *boven genoemden veel verminderden Prijs, een Werk dat (in 14 Deelen meer dan 5300 bladz.) een schat van kennis bevat*, over
REKEN-, AARDRIJKS- EN NATUURKUNDE, GESCHIEDENIS, GODSDIENST EN ZEDEKUNDE
Dit Werk kostte bij de Uitgaaf f 28. De overgebleven voorraad is slechts 20 Exempl.
De eerstaanvragenden kunnen die voor *f* 12 bekomen bij den Boekverkooper **J. C. VAN KESTEREN**, Water H. 131, te Amsterdam, en op Bestelling alom.

⁂ J. P. LONBARD PETRIE, Makelaar te Bloemendaal, zal als lasthebbende van zijn Principaal, ten overstaan van den in de Gemeente Bloemendaal standplaats hebbenden Notaris J. L. TER HOFFSTEEDE, op Woensdag den 19den November 1856, des middags ten 12 ure, in het Logement van ouds genaamd *het Raadhuis*, te Overveen, presenteeren te Verkoopen: N°. 1. Vier stukken WEI- of HOOILAND, benevens het daarbij behoorende POLDERWATER, gelegen in den Veenpolder onder Haarlem, te zamen groot 4 Bunders, 87 Roeden en 50 Ellen, Kad. Sectie F., N°s. 138, 139, 140, 1415, 142 en 1414, hebbende deze Perceelen een toegang op de Leidschevaart. N°. 2. Twee stukken WEI- of HOOILAND, gelegen naast het voorgaande Perceel, te zamen groot 2 Bunders, 03 Roeden en 40 Ellen, Kad. Sectie F., N°s. 1411 en 1412. N°. 3. Twee stukken WEI- of HOOILAND, mede gelegen in den Veenpolder onder Haarlem, nabij de Schouwtjesbrug, te zamen groot 2 Bunders, 26 Roeden en 42 Ellen, Kad. Sectie F, N°s. 1238 en 1239. N°. 4. Een stuk WEI- of HOOILAND, met het daarbij behoorende POLDERWATER, mede gelegen in den Veenpolder onder Haarlem, aan de Pijlslaan, groot 97 Roeden en 60 Ellen, Kad. Sectie F., N°s. 1440 en 1438. N°. 5. Twee stukken WEI- of HOOILAND, gelegen in den Veenpolder, onder de Gemeenten Heemstede en Haarlem, te zamen groot 2 Bunders, 81 Roeden en 40 Ellen, Kad. Sectie B. N°s. 25 en 26, en Sectie F. N°s. 187 en 188. En N°. 6. Een stuk WEI- of HOOILAND, mede gelegen in den Veenpolder, onder de Gemeente Heemstede, aan de Leidschevaart, groot 85 Roeden en 30 Ellen, Kad. Sectie B. N°. 54. Zijnde al de Perceelen met Kersmis aanstaande buiten Huur.
De Bewijzen van Eigendom en Veilconditien zullen 8 dagen voor den Verkoopdag ter inzage liggen ten Kantore van genoemden Notaris te Overveen; terwijl nadere inlichtingen te bekomen zijn bij bovengemelden Makelaar.

⁂ De Notarissen S. VAN DORSSER en J. H. SCHULTZ VAN HAEGEN, te Dordrecht, als lasthebbende van den Eigenaar, zullen op Maandag den 3den November 1856, doen inzetten, en veertien dagen later, op Maandag den 17den November finaal Verkoopen, beide de dagen des voormiddags ten half twaalf ure, in het Logement *het Hof van Holland*, te Dordrecht:
DE HEERLIJKHEID *BRAKEL*,
gelegen in den **Bommelerwaard;**
District beneden den Meidijk en langs den Waalstroom; bestaande in: alle Regten en Geregtigheden en Tienden. Uiterwaarden, Grienden, Bouw- en Weilanden en Boomgaarden; met Heeren- en andere Huizingen; Steen-Fabrijk; Ponteveer, Korenmolen en Eendenkooi; benevens de aanhoorende Dijken en Dijkkavelingen en vier duizend opgaande Boomen.
Te zamen groot 517 Bunders. In Perceelen of Massa. Breeder omschreven in de gedrukte Verkoopsvoorwaarden, bij voorn. Notarissen te lezen en dagelijks te bezigtigen, (de Heerenhuizing alléén uitgezonderd).
Zullende de Waardsman te Brakel aanwijzing doen.

DE SEPTEMBER-AFLEVERING VAN HET
DAMES-WEEKBLAD
is alom verzonden. Behalve eene **PARIJSCHE MODEPLAAT**, met beschrijving, bevat zij de volgende **Dames-Lectuur**: Gestrafte ontrouw. — Liefdes-Avonturen. (Eene Novelle). — Alphonse Karr, over een der laatste Modes. — Een Aphorisme van Elize Maijer. — Losse omtrekken voor de Geschiedenis der Vrouwen. — Te laat berouw. (Eene Novelle). — Een brief van Rouwbeklag van Hugo de Groot. — Dienstmeisjes. — Jean George Noverre. — Te laat geregtvaardigd. (Eene Novelle). — Hulde aan Rotterdam. — De Non. — Maria. — Het lied van den dolenden Ridder. — Nog iets van Heine. — Kussen. — Dagherinneringen. — Nieuws en geen nieuws. — **De Prijs per Aflevering is 50 Cents.**

⁂ Bij H. C. A. CAMPAGNE, te Tiel, ziet op heden het licht:
DE VOORWERELDLIJKE
SCHEPPINGEN,
VERGELEKEN MET DE TEGENWOORDIGE; in Tafereelen geschetst door
P. HARTING,
Hoogleeraar aan de Utrechtsche Hoogeschool.
Met 4 Steendrukplaten en 168 Glyphographische Figuren in den tekst. Prijs *f* 6,50.

⁂ Door de ERVEN C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, te Groningen, is aan de Inteekenaren verzonden: **N°. 16 van het**
GODSDIENSTIG HUISBLAD.
Stichtelijke Lectuur voor Verstand en Hart,
onder Hoofdredactie van
Dr. *E. J. DIEST LORGION*
en medewerking van een aantal met roem bekende Vaderlandsche Geleerden.
Inhoud: *Bijbelverklaring.* Joh. III: 22—26: Eene tweede getuigenis van JOHANNES DEN DOOPER, aangaande *Jezus* als den Zoon Gods: door A. J. HAMERSTER. — *Kerk. Geschiedenis.* De Grieksche Kerk. II. — *Mengelingen.* Spreuken, opmerkingen en levensregelen van MELANCHTON, vooral uit zijne *Postille* zaamgelezen: door J. R. EILERS KOCH. — Het Godsdienstig onderwijs te Groningen voor twee eeuwen.
Jaarlijks verschijnen 26 Nommers in roijaal octavo, tegen den prijs van *f* 4,00

BELANGRIJKE PRIJSVERMINDERING.
P. A. DE JONG, te Arnhem, zal zoolang de geringe voorraad strekt, aan de eerstvragende afleveren, het Werk
GETITELD:
HISTORISCH EN ROMANTISCH ALBUM.
Uitgezochte Lectuur voor den beschaafden stand.
Uitgegeven door eene Vereeniging van Vaderlandsche Schrijvers.
Vijf Boekdeelen 1851—1855 geïllustreerd met meer dan **60** keurige Staalgravuren, van beroemde Meesters, te zamen meer dan **2000** Pag. druks bevattende en gebonden in halve Linnen Banden.
Voor *f* 8.50, in plaats van *f* 20.

⁂ G. H. VAN HENGEL JR., te Velp, heeft uitgegeven:
Inlichtingen voor Ouders, of Voogden en Onderwijzers,
bevattende alle de Examens ten dienste van Jongelieden, om tot officier te worden opgeleid, benevens een overzigt aangaande het *Instructie-Bataillon.*

⁂ Bij J. G. BROESE, te Utrecht, is uitgegeven:
VOOR HET ONDERWIJS AAN 'S RIJKS KWEEKSCHOOL VOOR MILITAIRE GENEESKUNDIGEN.
1. Militair-Geneeskundige Velddienst, voor Off. van Gezondh. van het Nederl. Leger, onder medewerking van J. F. KERST, door Dr. QUARIN WILLEMIER, met Platen. . . . . . *f* 4,—.
2. QUARIN WILLEMIER, Handleiding der GENEESMIDDELENLEER. . . . . . *f* 5,80.
3. Dr. J. H. VAN DEN BROEK, Handleiding der Natuurkunde, 2 Dl. met ruim 600 in den text gedrukte Platen. . . . . *f* 14,30.
4. ————, Schets der Meteorologie, als Aanhangsel der NATUURKUNDE. . . . . . *f* 2,—.
5. ————, Handleiding der Scheikunde. . . . . . . *f* 1,75.
6. Dr. J. A. FLES, Handleiding tot de stelselmatig beschrijvende Ontleedkunde van den Mensch. Met 221 in den text gedrukte Platen. . . *f* 11,—.
7. Reglementaire bepalingen, welke de Kweekelingen, verpligt zijn nateleven. . . . . . . -,45.

⁂ Bij G. DE GEUS, te 's Gravenhage, komt van de pers:
ROSE CLARK
DOOR
FANNY FERN.
Eén groot 8° Boekdeel met keurige Plaat. Prijs *f* 2,90.

⁂ Bij C. VAN DER POST JR., te Utrecht, en alom te bekomen:
BIJBEL voor de ISRAËLITISCHE JEUGD
DOOR
Dr. S. I. MULDER.
Compleet in 17 Deelen, tegen den ongehoord lagen prijs van 40 Cts. en de Schooluitgave van 25 Cts. het Deel. Voor de Bijbelverklaring is het een Werk van groote Waarde.
Dit Werk doet den Schrijver als een' bekwamen en verlichten Israëliet kennen. Gelijk het Werk van *van der Palm* met zegen gebruikt wordt, zoo kome ook dit in vele huisgezinnen! — De lage prijs maakt het ook voor minvermogenden verkrijgbaar.
Allen, die de Bijbelverklaring ter harte gaan, zullen hier vele ophelderingen en bijzonderheden vinden, die zij te vergeefs elders zouden zoeken.

⁂ H. BOKMA, Boekh. en Boekdrukker te Heeg, heeft aan H. H. Inteekenaren verzonden, de 1e Aflevering van:
DE EVANGELISCHE SCHATKAMER.
ONDER MEDEWERKING VAN:
De H. H. *H. van Griethuyzen*, te Ylst; *S. J. de Hoest*, te Nijkerk; *J. D. Felin*, te Heeg; *A. Mac-Pherson*, te Katwijk en *C. J. Bryce*, te St. Johannisga en anderen wier geschriften gunstig in de Vaderl. Kerk bekend zijn.
De geheele Jaargang van deze *Schatkamer* is slechts gesteld op ***f* 1,20**, waarvoor men minstens 16 Vellen Druks ontvangt. Bij alle soliede Boekh. kan men hierop inteekenen. Bovengenoemde debiteert met succes:
J. C. PHILPOT, Nieuw twaalftal uitgezochte Leerredenen. Prijs *f* 1,50.
Vraagt twee LEERLINGEN die in het vak wenschen opgeleid te worden.

⁂ Bij C. F. STEMLER, te Amsterdam, ziet het licht:
ASSYRIË.
DE ASSYRISCHE-IRANISCHE MOGENDHEID.
(1250 tot 500 jaren voor Chr.)
Naar de denkbeelden van **JACOB KRUGER**, voorgesteld door G. KUIJPER Hz, Luit. Ingen.
Prijs *f* -,80 Ct.

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.